

www.pwc.com

Ataskaita Audito komitetui

2024 m. kovas

UAB „EPSO-G“
Gedimino per 20,
LT-01103 Vilnius

2024 m. kovo 22 d.

Gerbiamieji,

džiaugiamės galėdami Valdybai bei Audito komitetui pateikti 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų audito ataskaitą. Pagrindinis šios ataskaitos tikslas – informuoti apie teisės aktų nustatyto audito rezultatus, kurie, mūsų nuomone, yra svarbūs už valdymą atsakingiems asmenims.

Mes atlikome UAB „EPSO-G“ (toliau – Bendrovė) ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau abi kartu – Grupė) 2023 m. gruodžio 31 d. atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, parengtų pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, auditą.

Mūsų audito darbo apimtis ir dalykai, kuriems skyreme didžiausią dėmesį, buvo nurodyti mūsų audito plane, kuris Audito komitetui buvo pristatytas 2023 m. spalio mėn. Mes peržiūrėjome mūsų audito planą ir nusprendėme, kad mūsų pirminis rizikos vertinimas yra tinkamas.

Užbaigėme savo audito darbą ir pareiškime **nemodifikuotą audito nuomonę** apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas 2024 m. kovo 22 d.

Audito ataskaitoje yra pateikti tik tie reikšmingi dalykai, kuriuos pastebejome audito metu, ir aptariami audito metu nustatyti Bendrovės valdymui ar priežiūrai svarbūs dalykai. Planuojant ir atliekant finansinių ataskaitų auditą nėra siekiama nustatyti visus Bendrovės valdymui ar priežiūrai svarbius dalykus, todėl audito metu paprastai nenustatomi visi tokie dalykai.

Ši audito ataskaita skiriama išskirtinai Valdybos bei Audito komiteto naudojimui ir negali būti naudojama kitiems tikslams. Ši ataskaita negali būti pateikta jokiai trečiai šaliai be išankstinio rašytinio UAB „PricewaterhouseCoopers“ sutikimo, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus privalomus audito ataskaitos pateikimo atvejus.

Ataskaitos projektas buvo aptartas su jumis 2024 m. kovo 14 d. Susitikime dalyvavo „PwC“ atstovai Rasa Radzevičienė ir Eleonora Čaikovskaja.

Pagarbiai
Rasa Radzevičienė

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
+370 (5) 239 2300, lt_vilnius@pwc.com, www.pwc.lt

Įmonės kodas 111473315, įregistruota LR juridinių asmenų registre.

Turinys

1. Audito metodika	4	<i>2 priedas: Keitimosi informacija su Valdyba, Audito komitetu ir Grupės vadovybe santrauka</i>	<i>26</i>
„PwC“ audito metodologija	4		
Rizika ir svarbiausio audito sritys- Grupė	5	<i>3 priedas: Audito planas</i>	<i>27</i>
Rizika ir svarbiausio audito sritys - Bendrovė	6	<i>4 priedas: Aura ataskaita „Rizikos strategijos santrauka“</i>	<i>28</i>
Grupės audito apimties nustatymas, užduočių paskirstymas ir grupės užduoties grupių įsitraukimas į komponentų auditorių darbą	8	<i>5 priedas: Nepriklausomumo patvirtinimo laiškas</i>	<i>31</i>
Vidaus audito funkcijos darbo panaudojimas	8	<i>6 priedas: Vadovybės prašomi pateikti rašytiniai patvirtinimai</i>	<i>32</i>
Mūsų priimti sprendimai dėl reikšmingumo lygio	9	<i>7 priedas: Kokybės valdymo sistema (angl. SoQM)</i>	<i>33</i>
2. Audito rezultatai	10		
Audito išvados modifikavimo priežasčių aprašymas	10		
Svarbiausi kokybiniai apskaitos praktikos aspektai	10		
Konsolidavimo apimtis ir nekonsolidavimo kriterijai	12		
Kiti pastebėjimai	13		
3. Audito grupė ir nepriklausomumas	15		
Pagrindiniai audito partneriai, dalyvaujantys atliekant auditą	15		
Ne „PwC“ firmos ir išorės ekspertai, dalyvaujantys atliekant auditą	15		
Ne audito paslaugų teikimas	16		
4. Privalomos informacijos teikimas Audito komitetui	17		
5. Naujausi pokyčiai	21		
Audito pokyčiai	21		
Priedai	22		
<i>1 priedas: „PwC“ audito aprašymas</i>	<i>23</i>		

1. Audito metodika

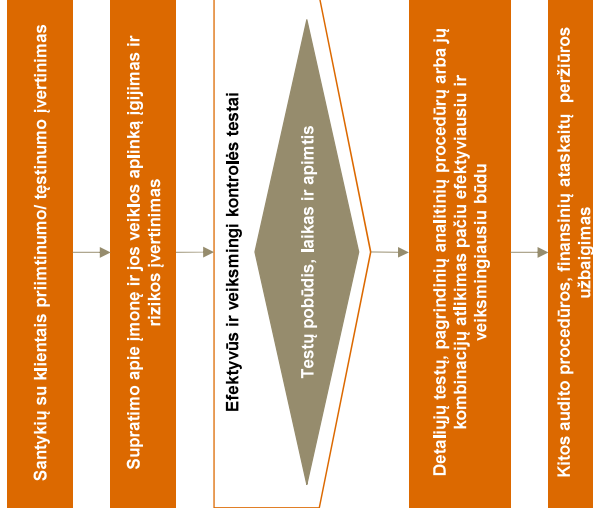
„PwC“ audito metodologija

„PwC“ audito metodika:

- Išsamiai susipažįstame su jūsų verslo specifika ir jam būdinga rizika.
- Didžiąją dalį audito įrodymų surenkame pateikdami paklausimus ir atlikdami testus, kuriais remdamiesi įvertiname jūsų taikomų kontrolės priemonių efektyvumą atsižvelgdami į nustatytą riziką bei įvertiname, ar tvirtinimai dėl kontrolės efektyvumo gali būti pagrįsti patikrinamais įrodymais.
- Užbaigę kontrolės priemonių analizę, įvertiname, kokia apimtimi turime gauti pagrindinius audito įrodymus.

- Viso proceso metu, vadovaudamiesi Keltimosi informacija planu, efektyviai keičiamės informacija su vadovybe ir Audito komitetu arba kitais už valdymą atsakingais asmenimis.

Išsamesnis aprašymas pateikiamas 1 priede.

Audito apimtis ir audito atlikimo laikas

Audita atlikome pagal Tarptautinius audito standartus.

Be metinių finansinių ataskaitų audito, per 2023 kalendorinius metus mes Bendrovei suteikėme Darnumo pažangos ataskaitos už 2022 metus dviejų rodiklių riboto užtikrinimo paslaugas ir 2022 metų finansinių ataskaitų bei metinio pranešimo vertimo paslaugas.

Pirminė audito apimtis ir audito atlikimo laikas buvo aptarti su Audito komitetu ir pateikti mūsų 2023 metų audito plane. Nurodėme planuojamus svarbių audito etapų atlikimo terminus: tarpinio, galutinio audito bei išvados pateikimo datą 2024 m. vasario 29 d., kuri numatyta sutartyje. Planuodami auditą, su bendrovėmis Amber Grid AB ir Litgrid AB sutarėme, kad visi turto perkainojimui būtini skaičiavimai bus atlikti ir rezultatai žinomi iki 2023 m. pabaigos. Atstatomųjų verčių nustatymas ir jų paskirstymas atskiriems turto vienetams užsitęsė, dėl šios priežasties iš anksto susiderinę su vadovybe nukėlėme audito išvados pateikimo terminą iki 2024 m. kovo 15 d. Vėliau išvados pateikimo datą dar kartą atidėjome iki 2024 m. kovo 22 d. dėl užtrukusio ataskaitų koregavimo.

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į verslo sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą. Atitinkamai, mes atlikome pilnos apimties Bendrovės auditą, pilnos apimties kitų reikšmingų komponentų (AB „Litgrid“, AB „Amber grid“, AB „Tetas“) auditą bei remiantis reikšmingumu, Grupės lygyje testavome konsolidavimo įrašus bei pasirinktą UAB „Baltpool“ finansinę informaciją, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas (toliau įmonės vadinamos Litgrid, Amber grid, Tetas, Baltpool atitinkamai). Mūsų auditas apėmė 93% Grupės turto ir 99% Grupės pajamų. Tiek Bendrovės, tiek dukterinių įmonių auditą atliko UAB „PricewaterhouseCoopers“.

Audita daugiausia vykdėme nuotoliniu būdu.

Rizika ir svarbiausios audito sritys- Grupė

4 priede apibendrinome kiekvienai finansinių ataskaitų kategorijai atliktus testus. Šioje dalyje pateikiamas išsamesnis rizikos ir svarbiausių audito sričių apibūdinimas.

Rizikos įvertinimas – tai visų vėliau atliekamų audito darbų planavimo ir atlikimo pagrindas. Šis įvertinimas leidžia mums nustatyti sritis, kurioms turime skirti daugiausia dėmesio audito metu, ir ar galime pasiklausti vadovybės taikomos vidaus kontrolės sistemos veiksmingumu. Rizika skirstoma į šias grupes:

Reikšminga

Reikšmingo iškraipymo rizika, kurią būtina specialiai apsvarstyti audito metu dėl sąskaitos likučio ar ūkinės operacijos iškraipymo tikimybės, pobūdžio ir dydžio. Tam būtina skirti ypač daug dėmesio audito metu.

Padidėjusi

Nors rizika nelaikoma reikšminga, tačiau sąskaitos likučio/srities pobūdj būtina specialiai apsvarstyti

Normali

Normaliai rizikai, susijusiai su visais kitais reikšmingais finansinių ataskaitų straipsniais, įvertinti atliekame standartinės audito procedūras

Rizika	Rizikos įvertinimas	Vadovybės atsakas/kontrolės priemonės	Audito metodika
Vadovybė nepaiso kontrolės procedūrų (visos įmonės)		Audito komitetas bei Valdyba stebi finansinių ataskaitų rengimo procesą	<ul style="list-style-type: none"> Apskaitos įrašų detalus testavimas Tikrinami apskaitiniai įvertinimai, reikšmingi sprendimai dėl apskaitos principų taikymo, prielaidos, kuriomis grindžiami reikšmingi skaičiavimai ir analizės Pastebėjimų neturime
Pajamų pripažinimas (Litgrid, Amber Grid, Tetas)		Pajamų pripažinimo principų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Bendrovėje taikomos apskaitos politikos ir metodologijos peržiūra bei įvertinimas Reikšmingiausių pajamų krypčių įvertinimas ir detalūs testai Pastebėjimų neturime
Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės nustatymas (Litgrid, Amber Grid)		Vertinimo metodikos peržiūra Svarbiausių prielaidų, naudojamų vertinimuose, peržiūra ir patvirtinimas Konsultacijos su trečiosiomis šalimis	<ul style="list-style-type: none"> Diskoantuotų pinigų srautų ir turto vienetų atstatomosios vertės nustatymo metodologijos tinkamumo įvertinimas bei svarbiausių prielaidų peržiūra Atskirų turto vienetų tikrosios vertės nustatymo patikrinimas, perkainojimo rezultato apskaičiavimo ir registravimo apskaitoje patikrinimas (testavimas atrankos būdu). Audito procedūros, atliekamos apskaitiniams vertinimams Ekspertų įtraukimas į audito komandą Išsamus atlikto darbo aprašymas pateiktas audito išvadoje kaip pagrindinis audito dalykas

Rizika ir svarbiausios audito sritys - Bendrovė

4 priede apibendrinome kiekvienai finansinių ataskaitų kategorijai atliktus testus. Šioje dalyje pateikiamas išsamesnis rizikos ir svarbiausių audito sričių apibūdinimas.

Rizikos įvertinimas – tai visų vėliau atliekamų audito darbų planavimo ir atlikimo pagrindas. Šis įvertinimas leidžia mums nustatyti sritis, kurioms turime skirti daugiausia dėmesio audito metu, ir ar galime pasiklausti vadovybės taikomos vidaus kontrolės sistemos veiksmingumu. Rizika skirstoma į šias grupes:

Reikšminga

Reikšmingo iškraipymo rizika, kurią būtina specialiai apsvarstyti audito metu dėl sąskaitos likučio ar ūkinės operacijos iškraipymo tikimybės, pobūdžio ir dydžio. Tam būtina skirti ypač daug dėmesio audito metu.

Padidėjusi

Nors rizika nelaikoma reikšminga, tačiau sąskaitos likučio/srities pobūdj būtina specialiai apsvarstyti

Normali

Normaliai rizikai, susijusiai su visais kitais reikšmingais finansinių ataskaitų straipsniais, įvertinti atliekame standartinės audito procedūras

Rizika	Rizikos įvertinimas	Vadovybės atsakas/kontrolės priemonės	Audito metodika
Vadovybė nepaiso kontrolės procedūrų (EPSO-G)		Audito komitetas bei Valdyba stebi finansinių ataskaitų rengimo procesą	<ul style="list-style-type: none"> Apskaitos įrašų detalus testavimas Tikrinami apskaitiniai įvertinimai, reikšmingi sprendimai dėl apskaitos principų taikymo, prielaidos, kuriomis grindžiami reikšmingi skaičiavimai ir analizės Pastebėjimų neturime
Investicijų į patironuojamąsias įmones vertės sumažėjimo požymių nustatymas (EPSO-G)		Įmonių veiklos rezultatų stebėjimas, teisės aktų pokyčių vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Įmonės atlikto vertės sumažėjimo požymių įvertinimo analizė Įmonių grynojo turto palyginimas su investicijų verte Ilgalaikio materialiojo turto perkainotos vertės nustatymo rezultatų įvertinimas bendraujant su Litgrid, Amber Grid audito komandomis Apskačiuoto Tetas vertės sumažėjimo nuostolio ir Litgrid anksčiau pripažinto vertės sumažėjimo nuostolio atstatymo patikrinimas Pastebėjimų neturime

Audito proceso etapai		Data
Bendrovės finansinių duomenų galutinis auditas		2024 m. sausis-kovas
Konsolidavimo failas		2024-02-23 (xls)
Pirmasis finansinių ataskaitų projektas		2024-02-22 (ESEF EN)
		2024-02-23 (word)
Tarpinės finansinių ataskaitų versijos		2024-03-07; 2024-03-13
Pastebėjimų teikimas		2024-02-27 ir vėliau (word) 2024-03-05 ir 13 ir vėliau (ESEF)
Galutinės finansinių ataskaitų versijos (EN ir LT versijos) su ESEF ženklinimu		2024-03-22

Apibendrinant, remdamiesi atliktomis procedūromis, norime pabrėžti šiuos dalykus:

- Metų pabaigos procedūros nebuvo užbaigtos taip, kaip planuotos:
 - Užtruko turto perkainojimo atstatomųjų verčių nustatymas ir paskirstymų turto vienetais,
 - Atnaujinamose finansinių ataskaitų versijose dalinai atsižvelgta į auditor teikiamas pastabas; nebuvo aiškios priešastys dėl kurių neatsižvelgta, ar bus atsižvelgta;
 - Darbinė finansinių ataskaitų rengimo informacija nebuvo pilna ir išsami.
- Mes manome, kad apimtis suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei.

Verslo specifikos supratimas

- Dalyvavimas eigos aptarimo susitikimuose su Bendrovės ir grupės finansų ir apskaitos darbuotojais.
- Susitikimas su verslo srčių, reikšmingų įmonių ir grupės funkcijų darbuotojais, kurie bus informuojami apie pasikeitimus verslo aplinkoje.
- Vadovybės rizikos įvertinimo supratimas, siekiant geriau suprasti veiklą: rizika pagristos verslo peržiūros parengimas.
- Paklausimų pateikimas dėl priežiūros institucijų reikalavimų, įstatymų ar taisyklių laikymosi, išskeltų bylų.

Finansinių ataskaitų procedūros

- Apskaitos principų peržiūrėjimas, siekiant nustatyti, ar jie atitinka praėjusių metų finansinėse ataskaitose taikytus apskaitos principus.
- Finansinių veiklos rezultatų aptarimas su vadovybe ir verslo padaliniais.
- Mūsų atliekamas tikėtinų likučių finansinėse ataskaitose apskaičiavimas ir palyginimas su faktinėmis sumomis, siekiant nustatyti bet kokius reikšmingo išskiepymo požymius.
- Vadovybės ataskaitų ir komentary auditas.
- Sąsajų tarp finansinių rezultatų ir išorės veiksmų supratimas.
- Visų reikšmingų sąskaitų audito atlikimas.

Grupės audito apimties nustatymas, užduočių paskirstymas ir grupės užduoties grupių įsitraukimas į komponentų auditorių darbą

- Išankstinių perspėjimų sąrašo sudarymas, įtraukiant reikšmingus klausimus, iškilusius po pokalbių su Grupės ir Bendrovės vadovybe;
- Komponento audito užduoties grupių pateiktos informacijos peržiūra, įskaitant jų pastebėjimus, audito nuomonę ir neištaisytus iškraipymus;
- Konsolidavimo proceso peržiūra;
- Svarbiausių dalykų peržiūra kartu su grupės vadovybe, pavyzdžiui, pajamų kokybė, vidaus kontrolė, vertės sumažėjimo vertinimai, mokesčių atidėjiniai, teisiniai klausimai, neapibrėžtumai;
- Grupės atitikties atitinkamiems apskaitos ir veiklos reguliavimo reikalavimams peržiūra.

Komponentų auditas

- Audito darbų atlikimas, siekiant nustatyti apimtį atskiroje įmonėje;
- Grupės informavimas apie visus neištaisytus straipsnius ir reikšmingus dalykus, kurie atskirai ir jų bendra suma viršija 235 tūkst. eurų, pateikiant informacijos teikimo grupei dokumentą; ir
- Vietos vidaus kontrolės aplinkos peržiūra ir pastebėjimų pateikimas grupės audito užduoties grupei.

Vidaus audito funkcijos darbo panaudojimas

Audito metu susipažinome su vidaus audito tarnybos audito metu pateiktais pastebėjimais bendrovei. Rinkdami audito įrodymus, nesirėmėme vidaus audito atliktu darbu ir visus audito įrodymus surinkome patys.

Mūsų priimti sprendimai dėl reikšmingumo lygio

Planuodami auditą nustatė reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo konsoliduotose finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Grupės reikšmingumo lygį konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Grupei ir Bendrovei

Bendras reikšmingumo lygis Grupei ir Bendrovei atitinkamai yra 4 700 tūkst. Eur ir 2 200 tūkst. Eur

Kaip mes jį nustatėme

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei nustatytas kaip 1% nuo jos grynojo turto.

Bendras reikšmingumo lygis Grupei nustatytas kaip 1% nuo paskutinių trijų metų pajamų vidurkio.

Kaip kriterijų Bendrovės reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome grynąjį turta, nes šis rodiklis, mūsų vertinimu, yra tinkamiausias Bendrovei, kaip kontroliuojančiai įmonei, neuždirbančiai pajamų iš trečiųjų šalių.

Kaip kriterijų Grupės reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome pajamas, nes tai yra rodiklis, kuriuo remiasi priežiūros institucijos, išorės kreditoriai ir kitos suinteresuotos šalys. Grupės veiklos rezultatai priklauso nuo patvirtintų reguliuojamos veiklos tarifų, todėl Grupės pelnas prieš apmokestinimą kasmet itin svyruoja, o jos pajamos yra stabilios ir į augimą orientuotas rodiklis, kurį galima palyginti su kitais rinkos dalyviais. Kadangi 2021-2023 m. pajamos reikšmingai svyravo dėl energijos kainų pokyčių, kaip kriterijų Grupės reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome paskutinių trejų metų pajamų vidurkį.

Pasirinkome 1% nuo grynojo turto bendrąjį reikšmingumo lygį Bendrovei ir 1% nuo vidutinių trejų metų metinių pajamų bendrąjį reikšmingumo lygį Grupei, kurie yra priimtinos kiekybinio vertinimo reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su Audito komitetu kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 235 tūkst. Eur sumą Grupei ir viršijančius 100 tūkst. Eur Bendrovei, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

2. Audito rezultatai

Audito išvados modifikavimo priešasčių aprašymas

Mūsų audito išvada apie UAB „EPSO - G“ 2023 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas, parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, (TFAS) priimtus taikyti Europos Sąjungoje, nebus modifikuota.

Svarbiausi kokybiniai apskaitos praktikos aspektai

Rengdama konsoliduotąsias finansines ataskaitas vadovybė turi taikyti ir atskleisti informaciją apie vertinimo metodus, kuriuos ji taikė įvairiems metinių finansinių ataskaitų/konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsniams. Mes įvertinome vertinimo metodus, įskaitant apskaitinius įvertinimus, kuriuos vadovybė atliko rengdama 2023 metų konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir manome, kad jie yra pagrįsti tinkamais patvirtinčiais įrodymais ir subalansuotais apskaitiniais įvertinimais.

Išsamesnė informacija pateikiama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Bendrovė atsižvelgė į visus mūsų siūlytus reikšmingus koregavimus dėl finansinių ataskaitų bei apskaitos politikos, įskaitant dėl informacijos finansinėse ataskaitose pateikimo bei atskleidimo. Reikšmingų nepakoreguotų pastebėjimų ar netikslumų dėl Bendrovės ir Grupės apskaitos politikos bei informacijos Finansinėse ataskaitose atskleidimo neturėjome.

	Mūsų pastebėjimai	
	Suma (tūkst. Eur)	
Balanso straipsnis	2023 m.	2022 m.

	Grupė – 707 229	Grupė – 655 721	<ul style="list-style-type: none"> Grupė atliko ilgalaikio materialiojo turto (IMT) perkainojimą, nustatydamą atstatomasias vertes ir taikydama diskontuotųjų pinigų srautų metodą ekonominiam nusidėvimui nustatyti. Bendras perkainojimo rezultatas grupėje sudarė 2,1 mln. Eur. Vertės sumažėjimas per pelną nuostolius sudarė 31,7 mln. Eur dėl vertės sumažėjimo pripažinimo GIPL (nes CBCA įmoka nėra traukiama į RAB) ir vertės sumažėjimo pripažinimo turtui, kuris taps nebenaudojamu po sinchronizacijos projekto įgyvendinimo. Vertės padidėjimas buvo paskirstytas likusiems turto vienetais. Nustatydamą perkainotas vertes, grupė nesirėmė nepriklausomų vertintųjų paslaugomis. Perkainojimas pateiktas kaip pagrindinis audito dalykas audito išvadoje.
Ilgalaikio materialiojo turto perkainota vertė	Bendrovė - 83	Bendrovė - 3	<ul style="list-style-type: none"> Grupė vykdė reikšmingų investicijų į ilgalaikį turtą, kurios finansuojamos dotacijomis arba perkrovų lėšomis; finansavimas pripažįstamas investavimo metu, todėl grupėje bendra IMT vertė išaugo nedaug palyginti su atliktų investicijų apimtimi. Bendrovė neturi reikšmingo ilgalaikio materialiojo turto.
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	Grupė - (34 290)	Grupė - (35 056)	<ul style="list-style-type: none"> Vykdoma daug investicijų į IMT, kurių vidutiniškai apie 50- 75% finansuojama dotacijų lėšomis. Dėl pilnai nusidėvėję turto ir finansavimo dotacijų lėšomis, naujos investicijos nesąlygoja nusidėvėjimo sąnaudų audimo. Naudingo tarnavimo laikotarpiai Grupėje nebuvo keičiami, išskyrus turtą, kuris taps nebenaudojamu įgyvendinus sinchronizavimą (šio turto nusidėvėjimas buvo pagreitintas)
Investicijos į dukterines įmones	Bendrovė 351 526	Bendrovė 324 120	<ul style="list-style-type: none"> Dėl Tetas patinamo veiklos nuostolio, EPSO–G papildomai investavo į Tetas 9 mln. EUR. Atikus vertės sumažėjimo testą buvo pripažintas 7,7 mln. Eur investicijų į dukterinę įmonę vertės sumažėjimas. Atsižvelgusi į Litgrid turto vertinimo rezultatus, jau parengto diskontuotųjų srautų modelio pagrindu Bendrovė atliko investicijos į Litgrid vertės sumažėjimo testą ir atstatė sukauptą vertės sumažėjimą, sudariusį 26 mln. Eur. Investicijoms į kitas dukterines įmones Bendrovė vertės sumažėjimo požymių nenustatė.
Investicijos į asocijuotas įmones	Grupė- 17 677	Grupė- 13 960	<ul style="list-style-type: none"> Atskirose Bendrovės ataskaitose investicija į TSO holding AS apskaitoma įsigijimo savikainos metodu, o konsoliduotose – nuosavybės metodu. Apskaitydama asocijuotos įmonės veiklos rezultatų dalį, Grupė apskaitė ne visą jai tenkančią įvertintą asocijuotos įmonės pelno dalį. 2023 m. Get Baltic UAB iš dukterinės įmonės tapo asocijuota įmone. Po 66 proc. Get Baltic akcijų pardavimo pasirašytoje akcininkų sutartyje yra numatyti Amber grid opcionas parduoti likusius 34 proc. akcijų ir investuotojo opcionas tas likusias akcijas įsigyti. Grupė nesirėmė išorinių konsultantų paslaugomis nustatydamą šių opcionų vertes.

	Mūsų pastebėjimai		
	Suma (tūkst. Eur)		
	2023 m.	2022 m.	
Atidėjojo pelno mokesčio turtas	Grupė - 12 105 Bendrovė - 45	Grupė - 17 037 Bendrovė - 30	<ul style="list-style-type: none"> 2023 m. Grupė panaudojo dalį sukaupto mokesčio nuostolio, nuo kurio buvo pripažintas APM turtas. Litgrid peržiūrėjo 2019 – 2023 m. atliktas investicijas į ilgalaikį materialų turtą ir konsultuodamasi su mokesčių ekspertais pripažino investicijų lengvatą (a) koreguodama ankstesnių metų pelno mokesčio deklaracijas arba (b) pripažino atidėjojo pelno mokesčio turtą tikėdamasi šios lengvatos panaudojimo ateities laikotarpiais. Energy cells nenumato galimybės pasinaudoti investicijų lengvata, todėl jos nepripažino. EPSO-G perdavė dalį 2022 m. mokesčių nuostolių grupės viduje ir apskaitė perdavimą 2023 metais. Per 2023 m. anksčiau perduotus nuostolius jai gražino Litgrid. EPSO-G nepripažino APM turto nuo mokesčių nuostolių.
Prekybos gautinų sumų ir kitų gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai	Grupė - (255)	Grupė - (40)	<ul style="list-style-type: none"> Grupė neturi reikšmingų pradelstų sumų, išskyrus gautinas SGDT ir VIAP lėšas, kurias ji renka kaip administruojantis asmuo (apskaito gautiną ir atitinkamą mokėtiną sumą) ir dėl to nepatiria kredito rizikos.
Atidėjiniai	Grupė - (14 739)	Grupė - (4 857)	<ul style="list-style-type: none"> 2023 metais atidėjiniai reikšmingai išaugo dėl Energy cells priskaitytų 9 696 tūkst. Eur delspinigių rangovui Fluence Energy GmbH ir numatomo ginčo su rangovu dėl delspinigių sumos. 9 038 tūkst. Eur delspinigių suma buvo gauta pinigais, pasinaudojus rangovo banko garantija, o 658 tūkst. Eur suma buvo sudengta su rangovui mokėtina suma už darbus.

Konsolidavimo apimtis ir nekonsolidavimo kriterijai

Grupės bendrovei AB „Amber Grid“ 2023 m. gegužės 31 d. strateginiam investuotojui EEX pardavus 66 proc. UAB „GET Baltic“ akcijų Grupė prarado GET Baltic kontrolę, po kontrolės praradimo investicija į GET Baltic apskaitoma kaip investicija į asocijuotą įmonę nuosavybės metodu.

Kiti pastebėjimai

Neįstaisty iškraipymų santrauka

	Koregavimų įtaka finansinių ataskaitų straipsniams (Euris) - Debetas (Kreditas)					
	Grynasis rezultatas	Balansas				
		Ataskaitinis laikotarpis	Trumpalaikis turtas	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikiai įsipareigojimai	Ilgalaikiai įsipareigojimai
Aprašymas						
Koregavimai prieš pelno mokesči:						
EPSO - G grupei priskiriama mažesnė TSO holding nuosavybės padidėjimo dalis negu pagrįsta jos turimų investicijų neaudituotais 2023 m. rezultatais Investicijos į asocijuotas įmones Asocijuotų įmonių rezultatų dalis	(800)		800			
Grupės turimas Get Baltic akcijų pardavimo (put) opcionas ir Investuotojo turimas Get Baltic akcijų pirkimo (call) opcionas įvertinti mažesniais vertėmis, nei jų tikrosios vertės Išvestinės finansinės priemonės (call ir put) (iš Amber Grid) Kontrolės perleidimo ir asocijuotų įmonių perkainojimo rezultatas Išvestinių finansinių priemonių perkainojimo rezultatas	(1.070) 208		1.060		(198)	
Netinkamai perklasifikuota rangovams mokėtinos sumos dalis prie atidėjinių (iš Energy Cells) Prekybos skolos Atidėjiniai					(658) 658	
ITC pajamų ir sąnaudų patikslinimas (iš Litgrid)	821 (841)	(821) (821)		1.860		(198)
Koregavimai prieš pelno mokesči iš viso:						

Netikslus pateikimas: Konsoliduotos ir Bendrovės finansinės būklės ataskaitos atskiri turto ir įsipareigojimų atskleisti straipsniai apima tiek finansinį, tiek nefinansinį turtą kartu. Finansinio turto straipsniai turi būti pateikiami atskirai nuo nefinansinių.

Svarbių vidaus kontrolės trūkumų santrauka

Svarbių vidaus kontrolės trūkumų neidentifikavome.

Nustatyti ar įtariami apgaulės atvejai

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaulė gali būti sukčiaviškas, klaidingas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas. Audito metu nenustatėme apgaulės ir įtariamos apgaulės atvejų.

Svarbūs klausimai, susiję su faktiniu ar įtariamu įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymu

Mes nenustatėme jokių svarbių klausimų, susijusių su faktiniu ar įtariamu įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymu.

Dideli sunkumai, apie kuriuos buvo pranešta vadovybei

Audito metu reikšmingų pastebėjimų neturėjome.

Svarbūs klausimai, apie kuriuos buvo pranešta vadovybei

Su Bendrovės vadovybe svarbiais klausimais diskutavome 2023 m. gruodžio – 2024 m. kovo mėn.:

- Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo atlikimas (atstatomųjų verčių nustatymo poreikis, paskirstymo turto vienetais modelis, atlikimo terminai), atskleidimas.

- Perkrovų įplaukų pateikimas bendrųjų pajamų ir pinigų srautų ataskaitoje
- EBITDA pateikimas finansinėse ataskaitose ir kiti bendrųjų pajamų ataskaitos turinio pakeitimai
- Investicijos į Tetas UAB vertės sumažėjimas ir šiai bendrovei suteiktų paskolų tikėtini kredito nuostoliai; investicijos į Litgrid AB vertės sumažėjimo atstatymas

Bet kokie kiti atliekant auditą kilę svarbūs klausimai, kurie yra svarbūs finansinės atskaitomybės proceso priežiūrai

2022 metais Vadovybei rekomendavome įtraukti nepriklausomus vertintojus į turto tikrosios vertės nustatymo procesą. Nepriklausomo vertintojo dalyvavimas būtų padėjęs Bendrovei išgryninti prielaidas, perimti geriausią rinkos praktiką, užtikrinti modelių ir prielaidų vientisumą bei palyginamumą tarp grupės įmonių. Vertinimo metu rekomendavome nustatyti individualių turto vienetų atstatomasias vertes, ir atsižvelgti į jas paskirstant pajamų metodu nustatytas elektros ir dujų tinklų vertes. Vadovybė neatsižvelgė į šias rekomendacijas, perkainotų verčių nustatymas nebuvo baigtas iki 2023 m. gruodžio 31 d. kaip susitarta.

Grupės finansinių ataskaitų parengimui anksčiau nei užbaigiamas reikšmingų dukterinių įmonių atskirų ataskaitų auditas Grupė nebuvo tinkamai pasirengusi; pateikėme palyginti daug pradinių komentarų finansinėms ataskaitoms, į kuriuos nebuvo atsižvelgta.

Pastebėjimai dėl specifinių reikalavimų, nustatytų atskiruose teisės aktuose, laikymosi

Bendrovės veiklai nėra taikytini specifiniai teisės aktų reikalavimai.

3. Audito grupė ir nepriklausomumas

Pagrindiniai audito partneriai, dalyvaujantys atliekant auditą

Vardas	Pavardė	Pareigos
Rasa	Radzevičienė	Pagrindinis audito partneris, pasirašantis asmuo
Eleonora	Čaikovskaja	Užduoties vadovas
Eva	Jansen-Diener	Užduoties kokybės partnerė
Rita	Lazauskienė	Užduoties kokybės ir atitikties peržiūros partnerė

Ne „PwC“ firmos ir išorės ekspertai, dalyvaujantys atliekant auditą

Kito (-ų) teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus (-ių) ir (arba) išorės ekspertų dalyvavimas ir jų nepriklausomumo patvirtinimas

Gavome šiuos nepriklausomumo patvirtinimus:

Gautas nepriklausomumo patvirtinimas

1) Audito partneriai, dalyvaujantys atliekant auditą

TFAS ekspertai

Gavome

2) Teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai, nepriklausantys „PwC“ tinklui¹

Netaikoma

Netaikoma

3) Išorės ekspertai

Netaikoma

Netaikoma

¹ Tai apimtų trečiųjų šalių auditorius.

Ne audito paslaugų teikimas

Audituojamai Bendrovei ir Grupei 2023 metais suteikėme šias ne audito paslaugas:

- 2022 m. finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo vertimas;
- 2022 m. reguliuojamos veiklos ataskaitų patikrinimas (sutartos procedūros);
- 2022 m. ir 2023 m. I pusr. paskolų rodiklių laikymosi patikrinimas (sutartos procedūros);
- 2022 m. rodiklių patikrinimo paslaugos (Baltpool);
- Darumo pažangos ataskaitos už 2022 metus dviejų rodiklių riboto užtikrinimo paslaugos.

Bendra Bendrovei ir grupei suteiktų ne audito paslaugų vertė pateikta lentelėje:

	Grupė	Bendrovė
	2023	2023
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos	49.565	14.950
Kitų paslaugų sąnaudos	16.125	4.335
Iš viso	65.690	19.285

Šios paslaugos atskirai ar bendrai neturi tiesioginio poveikio arba turi tik nereikšmingą poveikį audituojamoms konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms.

4. Privalomos informacijos teikimas Audito komitetui

Privaloma pateikti informacija		Reikalaujama pagal	Pateikta informacija/dokumentai, į kuriuos įtraukta informacija
Informavimas apie auditoriaus pareigas.		260-ojo TAS 14 dalį	<p>Mes esame atsakingi už audito atlikimą pagal Tarptautinius audito standartus (TAS) ir bendrai pripažintus audito standartus, kuriems reikalaujama, kad mes suplanuotume ir atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą, ne absoliutų, užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.</p> <p>Auditorių teikiama informacija apima tik tuos su valdymu susijusius audito dalykus, kurie buvo pastebėti atliekant auditą. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito paskirtis nėra nustatyti visus dalykus, kurie gali būti svarbūs už valdymą atsakingiems asmenims. Dėl šios priežasties, audito metu paprastai nenustatomi visi tokie dalykai.</p>
„PwC“ nepriklausomumo patvirtinimas.		ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (a) punkta; 260-ojo TAS 17 dalį.	<p>Jokių pastebėjimų nėra, mūsų nepriklausomumo patvirtinimas yra pateiktas Valdybai.</p> <p>5 priedas: Nepriklausomumo patvirtinimo laiškas.</p>
Kiekvieno pagrindinio audito partnerio, dalyvaujancio atliekant auditą, nustatymas.		ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (b) punkta.	<p>3 dalis: Audito grupė ir nepriklausomumas.</p>
Ne „PwC“ firmų, įskaitant tokių firmų atlikto audito darbo, arba atliekant auditą dalyvavusių išorės ekspertų nustatymas, įskaitant patvirtinimą, kad tokios firmos ar ekspertai pateikė „PwC“ jų nepriklausomumo patvirtinimą.		ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (c) ir (n) punktus.	<p>3 dalis: Audito grupė ir nepriklausomumas.</p>
Keitimosi informacija su valdyba, audito komitetu ir grupės vadovybės atstovais pobūdžio, dažnumo ir apimties apibūdinimas, įskaitant susitikimų su tais organais datas.		ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (d) punkta.	<p>2 priedas: Keitimosi informacija su Valdyba, Audito komitetu ir grupės vadovybe santrauka.</p> <p>3 priedas: Audito planas.</p>

Priviloma pateikti informacija	Reikalaujama pagal	Pateikta informacija/dokumentai, į kuriuos įtraukta informacija
Planuojamas vidaus audito funkcijos darbo panaudojimas.	610-ojo TAS 18 dalį.	1 dalis: Audito metodika.
Naudoto metodikos aprašymas, nurodant, be kita ko, kurios balanso kategorijos buvo patikrintos tiesiogiai ir kurios kategorijos buvo patikrintos taikant sistemos arba kontrolės priemonių testus, taip pat paaiškinant pagrindinių testų ir kontrolės priemonių testų svertinius svyravimus, palyginti su ankstesniais metais, [net jei ankstesniais metais auditą atliko kita įmonė].	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (g) punkta;	1 dalis: Audito metodika. 1 priedas: „PwC“ audito aprašymas.
Kiekybinio reikšmingumo lygio, taikyto atliekant konsoliduotų finansinių ataskaitų kaip visumos auditą, atskleidimas ir, kai taikoma, reikšmingumo lygio arba lygių, taikyto (-ų) konkrečioms sandorių grupėms, sąskaitų likučiams arba informacijos atskleidimui, atskleidimas. Kokybinių veiksmų, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant reikšmingumo lygį, atskleidimas.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (h) punkta;	1 dalis: Audito metodika.
Dalykai, kurie apibrėžiami kaip pagrindiniai audito dalykai arba	701-ojo TAS 17 dalį.	1 dalis: Audito metodika.
jei taikoma, auditoriaus sprendimas, kad nėra auditoriaus išvadoje būtinų pateikti pagrindinių audito dalykų.		
Atkreipiame dėmesį, kad pagal TAS reikalaujama atskleisti pagrindinius audito dalykus, o ES Reglamentu reikalaujama atkleisti informaciją apie svarbiausią reikšmingų iškraipymų riziką. Del šios priežasties šioje ataskaitoje pateikiama svarbiausia reikšmingo iškraipymo rizika. Nors daugelyje situacijų tai bus tas pats, remiantis TAS patvirtinama, kad gali būti aplinkybių, kuomet pagrindinis audito dalykas nėra apibrėžiamas kaip svarbi rizika pagal TAS.		
Atliekant auditą nustatytų įvykių arba aplinkybių, kurios gali kelti didelių abejonių dėl įmonės sugebėjimo toliau užtikrinti veiklos tęstinumą, vertinimų pateikimas ir paaiškinimas ir ar dėl jų atsiranda reikšmingas netikrumas. Jei taikoma, visų garantijų, patvirtinimo laišku, viešųjų intervencijų ir kitų paramos priemonių vykdymo įsipareigojimų, į kuriuos atsižvelgta vertinant veiklos tęstinumą, santrauka.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (i) punkta, 570-ojo TAS 25 dalį.	2 dalis: Audito rezultatai

Priviloma pateikti informacija	Reikalaujama pagal	Pateikta informacija/dokumentai, į kuriuos įtraukta informacija
Visi svarbūs vidaus kontrolės trūkumai.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (j) punktą, 265-ojo TAS 9 dalį.	2 dalis: Audito rezultatai
Nustatyti ar įtariamai apgaulės atvejai.	240-ojo TAS 41 ir 42 dalis.	2 dalis: Audito rezultatai
Atliekant auditą nustatyti svarbūs klausimai, susiję su faktiniu ar įtariamu įstatymų ir kitų teisės aktų arba įstatų nesilaikymu.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (k) punktą, 250-ojo TAS 22 ir 23 dalis.	2 dalis: Audito rezultatai
Vadovybės prašomi pateikti rašytiniai patvirtinimai.	260-ojo TAS 16.5 dalį.	6 priedas: Vadovybės prašomi pateikti rašytiniai patvirtinimai.
Aplinkybės, kurio turi įtakos auditoriaus išvados formai ir turinui.	260-ojo TAS 16.6 dalį.	Jokių dalykų nenustatyta.
Auditoriaus pozūris į svarbiausius kokybinius įmonės apskaitos praktikos aspektus. Kai reikia, auditorius turi paaiškinti, kodėl auditoriaus nuomone, svarbi apskaitos praktika, kuri yra priimtina pagal taikomą finansinės atskaitomybės tvarką, nėra pati tinkamiausia atsižvelgiant į konkrečias įmonės aplinkybes.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (l) punktą, 260-ojo TAS 16.1 dalį.	2 dalis: Audito rezultatai
Konsolidavimo apimties ir kriterijų, taikomų nekonsoliduojamoms įmonėms (jei jų esama), paaiškinimas, ir ar tie taikyti kriterijai atitinka TFAS.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (m) punktą.	2 dalis: Audito rezultatai
Nurodymas, ar audituojama įmonė pateikė visus prašytus ar nepateikė visų prašytų paaiškinimų ir dokumentų.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (o) punktą.	Vadovybė mums pateikė visą prašytą informaciją/dokumentus. 6 priedas: Vadovybės prašomi pateikti rašytiniai patvirtinimai.
(i) bet kokie dideli sunkumai, su kuriais susidurta atliekant auditą; (ii) bet kokie svarbūs klausimai: kilę atliekant auditą, kurie buvo aptarti arba dėl kurių susirašinėjama su vadovybe, ir (iii) bet kokie kiti atliekant auditą kilę klausimai, kurie, profesionaliu „PwC“ vertinimu, yra svarbūs finansinės atskaitomybės proceso priežiūrai.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (p) punktą, 260-ojo TAS 16.2, 16.3, 16.5 ir 16.7 dalis.	2 dalis: Audito rezultatai

Ataskaita Audito komitetui

Privaloma pateikti informacija	Reikalaujama pagal	Pateikta informacija/dokumentai, į kuriuos įtraukta informacija
Su dabartiniu ir praėjusiu laikotarpiu susiję neištaisyti iškraipymai ir jų poveikis, kiekvieno atskirai ir visų kartu, auditoriaus išvadoje pareikšti nuomonei.	450-ojo TAS 12 and 13 dalis.	2 dalis: Audito rezultatai
Audito metu iškilę svarbūs dalykai, susiję su įmonės susijusiomis šalimis.	550-ojo TAS 27 dalis.	2 dalis: Audito rezultatai
Audito apimties ir audito atlikimo laiko, įskaitant svarbią riziką, aprašymas. Aprašyme apibūdinami darbai, susiję su komponentų finansine informacija, grupės užduoties grupės planuojamo dalyvavimo komponentų auditorių darbe, susijusiame su svarbių komponentų finansine informacija, pobūdis, ir atvejai, kuomet grupės užduoties grupės atliktas komponento auditoriaus darbo vertinimas sukėlė abejonių dėl to auditoriaus darbo kokybės.	ES Reglamento 11 straipsnio 2 dalies (e) punkta, 260-ojo TAS 15 dalį, 600-ojo TAS 49 dalį.	1 dalis: Audito metodika.

5. Naujausi pokyčiai

Audito pokyčiai

Nuo 2023 m. įsigalios šie persvarstyti ar nauji Kokybės valdymo (KV) standartai:

- 1-asis tarptautinis kokybės valdymo standartas „Audito įmonių, atliekančių finansinių ataskaitų auditą ar peržiūrą, ar kitas užtikrinimo ar susijusių paslaugų užduotis, užduočių kokybės valdymas“ (1-asis TKVS) (pakeitė 1-ąjį TKKS)
- 2-asis tarptautinis kokybės valdymo standartas „Užduoties kokybės peržiūros“ (2-asis TKVS) (Naujas standartas)
- 220-asis TAS (persvarstytas) „Finansinių ataskaitų audito kokybės valdymas“ (220-asis TAS)

1-asis TKVS ir 220-asis TAS (persvarstytas) padeda įgyvendinti kokybės valdymo sistemą atitinkamai audito įmonės ir užduoties lygmenyje. 2-asis TKVS numato reikalavimus, susijusius su Užduoties kokybės peržiūromis. 1-asis TKVS, taikant kokybės valdymo metodiką, yra esminis pasikeitimas lyginant su 1-uoju TKKS, t. y. standartu, kurį jis pakeitė.

Visi šie standartai yra skirti įgyvendinti Kokybės valdymo metodiką ir audito įmonės, ir užduoties lygmenyje, siekiant proaktyvesnio audito įmonės vykdomų užduočių kokybės valdymo, proaktyvios stebėsenos, įskaitant savalaikį ir efektyvų nustatytų trūkumų pašalinimą.

Nuo 2024 m. įsigalios persvarstytas 600-asis tarptautinis audito standartas „Specialūs svarstymai – grupės finansinių ataskaitų auditas (įskaitant komponentų auditorių darbą)“. Šis naujas standartas yra reikšmingai persvarstytas iki šiol galiojės standartas – jame yra svarbių pakeitimų, susijusių su tuo, kaip yra nustatomi komponentai, taip pat padidinti lūkesčiai dėl grupės auditoriaus ir grupės užduoties partnerio atliekamos grupės audito priežiūros, o būtent, dėl jų dalyvavimo komponentų auditorių darbe.

Priedai

1 priedas: „PwC“ audito aprašymas

PwC“ audito pamatas – pažangūs žmonės, pažangi audito metodologija ir pažangios technologijos. Visa tai kartu su visu mūsų audito procesu užtikrina audito tvirtumą, įžvalgumą ir aktualumą.

„PwC“ audito metodika

Pasaulinis „PwC“ tinklas taiko visoms firmoms narėms nustatytą bendrą audito metodologiją ir procesą. („PwC“ auditas). Ši metodologija remiasi Tarptautiniais audito standartais (TAS), taip pat, jei reikia, papildoma „PwC“ politika ir gairėmis. „PwC“ audito politikos ir procedūros skirtos padėti atlikti auditą vadovaujantis visais TAS reikalavimais, nustatytais kiekvienai atskirai audito užduočiai. Mūsų bendros audito metodologijos struktūra leidžia „PwC“ firmoms narėms nuosekliai visais atžvilgiais laikytis visų taikytinų profesinių standartų, reglamentų ir teisinių reikalavimų.

Santykių su klientais priimtinumo įvertinimas

Audito santykiai kuriami ant tvirto pagrindo. Audito užduotis prasideda nuo būsimą kliento įvertinimo. Auditorių pareiga – identifikuoti ir įvertinti visas grėsmes, kurios galėtų turėti neigiamos įtakos jų sąžiningumui, objektyvumui ir profesiniam gebėjimui imtis audito užduoties. Mūsų santykių su klientais priimtino įvertinimo ir nepriklausomumo procesai bei sistemos, sukurti remiantis mūsų, kaip rinkos lyderių, ilgalaikę patirtimi, padeda mums pilnai suprasti savo klientus ir jų rizikas. Savo klientams mes laiku patvirtiname savo nepriklausomumą.

Nepriklausomumas

Būdami auditoriais privalome laikytis pagrindinių objektyvumo, sąžiningumo ir profesinės etikos, įskaitant nepriklausomumą, principų. Vadovaujamės pasauliniais standartais, turime pasaulinę nepriklausomumo sistemą ir pasitelkiame komandą, įsipareigojusią užtikrinti nepriklausomumą nuo mūsų klientų. Mūsų pasaulinė nepriklausomumo sistema leidžia realiuoju laiku identifikuoti su nepriklausomumu susijusias problemas. Tai leidžia klientams įgyti

neatidėliotiną pranašumą saugos ir saugumo atžvilgiu mūsų, kaip auditorių, nepriklausomumo dėka.

Kliento verslo supratimas

Kad auditorius galėtų efektyviai atlikti aukštos kokybės auditą, jis turi turėti išsamių žinių apie savo klientą ir gerai išmanyti jo verslo procesus, įskaitant detalias žinias apie kliento struktūrą ir vykdomas operacijas.

Audito standartuose ir kituose reglamentuose pateiktas visas sąrašas sričių, į kurias derėtų atsižvelgti siekiant įgyti kuo daugiau žinių apie klientą. Šios sritys apima veiklos pobūdį ir pramonės šaką, strategiją, veiklos rezultatus, vidaus kontroles bei sistemas. Gilus verslo supratimas leidžia pasiekti šiuos tikslus: (i) identifikuoti veiklos rizikas, su kuriomis susiduria klientas ir kurios sudaro audito rizikos įvertinimo pagrindą; (ii) nustatyti audito apimtį ir patį auditą, siekiant tinkamai reaguoti į nustatytas rizikas; ir (iii) įgalinti mus pateikti savo įžvalgą apie verslą.

Verslo supratimas turi būti žymiai gilesnis ir neapsiriboti vien tik tradicinės ūkinių operacijų, likučių, apskaitos klausimų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito darbotvarkės klausimais, o atspindėti nuolat sudėtingėjančių verslą šiaudien. Siekdami gerai suprasti klientą ir jo aplinką, pasitelkiame konkrečiai pramonės šakai pritaikytas sistemas bei pirminius duomenis ir prognozes iš įvairių – vidinių ir išorinių „PwC“ bei mūsų klientų – šaltinių. Investuojame į išplėstinės verslo analizės metodologijos kūrimą, kuri orientuojasi į tokias sritis, kaip verslo modelių dinamika, kaip versle generuojami grynieji pinigai, strategijos įvertinimą, vertės grandinės analizę, finansavimą, konkurencinį spaudimą ir bendrą verslo poveikį.

Rizikų supratimas – tai pirmas svarbus žingsnis planuojant auditą. Nuo šio supratimo priklauso mūsų audito procedūrų pobūdis ir apimtis, taip pat jis padeda užtikrinti, kad mūsų atliktas auditas bus kokybiškas ir pritaikytas kliento verslo specifikai. Mūsų rizikos įvertinimas yra tvirtas ir jį atlieka patyrusių darbuotojų komandos, kurios vadovaujasi techninėmis gairėmis, pasitelkia Rizikos ir kokybės specialistus ir sudaro tvirtą pagrindą mūsų aukštos kokybės auditui.

Norėdami tai pasiekti, mes įvertiname:

- veiksmius makro lygvyje ir jų gebėjimą turėti įtakos operacinėms rizikoms, finansinės atskaitomybės ir audito rizikoms, su kuriomis susiduria organizacija – Pasitelkę savo santykių su klientu priimtinumo įvertinimo rezultatus, kliento verslo supratimą ir žinias apie pramonės šaką;
- konkrečiam verslui būdingus rizikos veiksnius ir jų potencialių poveikį finansinės atskaitomybės bei audito rizikoms; ir
- kombinuoto pobūdžio, dydžio ir tikimybės reikšmingumą.

Iš visų audito rizikų konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms, kurios klasifikuojamos kaip reikšmingos ar normalios rizikos, pagrindinį dėmesį skiriame toms rizikoms, kurios galėtų turėti reikšmingos įtakos finansinei atskaitomybei. Reikšmingumo lygis – tai sąvoka, susijusi su ūkinės operacijos ar likučio reikšmingumu konsoliduotųjų finansinių ataskaitų kontekste. Išskirpymai, įskaitant informacijos nepateikimą, laikomi reikšmingais, jei pagrįstai numatoma, kad jie, kiekvienas atskirai ar visi kartu paėmus, turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis. Tai, kas reikšminga, nustatoma remiantis profesiniu sprendimu ir audito patirtimi. Kiekybinį bendro reikšmingumo lygį nustatome remdamiesi pasirinktu rodikliu (pavyzdžiui, pelno prieš apmokestinimą rodikliu), kuris yra aktualus konsoliduotųjų finansinių ataskaitų naudotojams.

Atsižvelgdami į tikimybę ir potencialų finansinį poveikį, nustatome, ar identifikuotos rizikos yra reikšmingos ar normalios ir ar mums kelia kelia rūpestį apgaule, klaida ar sprendimas. Nuo to priklauso mūsų taikomos testavimo procedūros.

Protingas audito apimties nustatymas

Mūsų auditas remiasi esminiu principu, kad audito kokybę, efektyvumą ir verslo įžvalgas lemia protingai nustatyta audito apimtis, didžiausias audito pastangas suteikiant į didžiausios rizikos sritis.

Kam skiriamas pagrindinis dėmesys?

Verslui vis sudėtingėjant, audito reikalavimai apimties nustatymo srityje kelia vis daugiau iššūkių, įskaitant būtinybę įvertinti finansinį reikšmingumą ir riziką kartu su daugybe kitų veiksnių, tokių kaip kokybiniai įrodymai bei verslo sudėtis. Mūsų metodologija padeda mūsų komandoms tinkamai identifikuoti rizikas, pasirinkti tinkamus komponentus, nustatyti tinkamą audito įrodymo lygį ir maksimaliai pasinaudoti audito darbu bendrų paslaugų centruose, regionuose ir skyriuose (pvz., izdo), kartu su bet kuria centruota vykdoma veikla (pvz., IT ir sistemos). Tai tampa vis svarbiau, atsižvelgiant į tai, kad daugelio mūsų audito užduočių vykdymas iš geografinio pereina į funkcinį, didžiausią dėmesį skiriančių pagrindinių funkcijų bei IT sistemų centralizavimui.

Audito plane mūsų detaliam pateikti sprendimai, priimti nustatant audito apimtį, suteikia klientams visą informaciją, kurios jiems reikia norint suprasti mūsų sprendimus, susijusius su audito apimties nustatymu. Be to, kadangi audito struktūra ir jo apimtis atspindi kliento rizikų pobūdį, struktūrą, organizaciją, sistemas ir kontroles, analizė, kuria remiantis buvo priimti su audito apimties nustatymu susiję sprendimai, suteikia klientams svarbių įžvalgų apie jų verslą iš auditoriaus pozicijos. Ši analizė apima tokius elementus, kaip kontrolių stiprumas, apgaulės rizika ir veiklos sudėtingumas.

Remdamiesi rizikos įvertinimo rezultatais, taip pat mūsų turimomis žiniomis apie kontrolės aplinką, nustatome geriausią testavimo procedūrų derinį. Balansas tarp taikomų kontrolės testų ir pagrindinių testų iš esmės priklauso nuo kliento finansinės kontrolės aplinkos kokybės ir struktūros, taip pat nuo įvertinto rizikos lygio. Aura padeda mums dokumentuoti ir modeliuoti savo sprendimus kuriant audito metodologiją. Aura technologija užtikrina mūsų saugumą, nes joje yra įspėjimai, kurie komandos nariams pažymimi vėlavėle tais atvejais, kai nukrypstama nuo „rekomenduojamos, optimalios“ audito strategijos. Protingas audito apimties nustatymas optimizuojamas pasitelkiant Smart Planning ir Aura įrankius. „PwC“ Smart Planning procesas buvo sukurtas audito planavimo ciklui pritaikius Lean metodologiją, siekiant užtikrinti, kad mūsų komandos pagrindinį dėmesį skirtų tinkamai veiklai tinkamu metu.

Specialistų ir ekspertų pasitelkimas

Galutinis audito apimties nustatymo elementas yra tinkamo balanso užtikrinimas tarp mūsų komandos narių turimų įgūdžių. Galimybė pasitelkti specialistus ir

ekspertus leidžia užtikrinti aukštą kokybę, gilų supratimą, taip pat pranašumą turimų žinių ir įgūdžių atžvilgiu.

Nuo mūsų atliekamų audito testų sudėties stipriai priklauso audito įrodymų efektyvumas. Mūsų taikomi metodai leidžia optimizuoti balansą tarp detaliųjų testų, pagrindinių analitinių procedūrų, kontrolinių testų ir duomenų metodikos. Visų jų balansas iš esmės priklauso nuo kliento finansinės kontrolės aplinkos struktūros, taip pat nuo įvertinto rizikos lygio. Dėl šios priežasties esame parengę kiekvienam likučiu užduotyje specialiai pritaikytą testų planą.

Sumanus dokumentavimas

Aura yra mūsų specialiai pritaikyta pasaulinė audito programa, kurią „PwC“ firmų narių Audito skyrių darbuotojai pasitelkia atlikdami auditą. Ji turi platų spektrą charakteristikų, įskaitant įtaisytuosius įrankius, padedančius užtikrinti audito kokybę, nuoseklumą ir nesudėtingą dokumentavimą. Aura programoje taip pat integruoti įvairūs kiti įrankiai ir taikomosios programos, sukuriantys erdvę darbui su klientu. Mūsų audito darbai planuojami, vykdomi ir dokumentuojami pasitelkiant Aura programą, kuri padeda komandos nariams efektyviai taikyti metodologiją, sukurdamą skaidrias sąsajas tarp nustatytų rizikų ir darbų, atliktų šioms rizikoms spręsti, taip pat užtikrinama visapusiškas projekto valdymo galimybės.

Technologijos

Toliau investuojame į audito technologijas, padedančias užtikrinti audito kokybę ir sustiprinti mūsų gebėjimą teikti įvalgas savo klientams. Mūsų technologijos kuriamos ir diegiamos visame pasaulyje, kas padeda užtikrinti nuoseklumą visame pasauliniame „PwC“ firmų narių tinkle. Įrankiai, stiprinantys audito kokybę ir efektyvumą automatizavimo, jungtinumo ir mobilumo pagalba, yra šie:

- Aura Now – tai internetinis, vienu metu leidžiantis dirbti su daug projektų įrankis, kurio pagalba komandos stebi projekto vykdymą iki pat jo užbaigimo, taip pat kita informacija, esančią jų Aura užduočių duomenų bazių portfelyje. Jis pateikia užduoties pasiektos pažangos vizualizaciją, kuri padeda darbuotojams prioritetuoti savo darbus. Jis taip pat pateikia informaciją dėl failų parengtumo archyavimui, siekiant padėti pasiruošti audito bylos archyavimui laiku.

- Count – tai elektroninis portalas, leidžiantis mūsų komandoms kurti komandoms skirtas instrukcijas, kaip elektroniniu būdu vykdyti ir dokumentuoti visus su inventORIZACIJOS stebėjimu susijusius aspektus. Šis įrankis buvo sukurtas „PwC“ gavus atsiliepimų iš komandos, jog mobilaus įrenginio naudojimas pagerintų inventORIZACIJOS kokybę ir vykdymą.
- Connect – tai bendras darbų eigos įrankis, leidžiantis operatyviai, efektyviai ir saugiai dalintis informacija bet kurio audito etapo metu. Jis realiuoju laiku padeda stebėti užklausų ir dalijimosi informacija tarp klientų ir užduoties komandos būklę. Connect užtikrina matomumą ir mūsų klientams, ir mums, leisdamas nedelsiant patikrinti pasiektą pažangą bet kurioo metu ir iš bet kurios vietos.

- Halo – tai mūsų naujas duomenų audito įrankių kompleksas, leidžiantis mums identifikuoti ir įvertinti rizikas bei nustatyti sritis, kurioms bus teikiamas pagrindinis dėmesys audito metu. Analitikos ir vizualizavimo charakteristikos leidžia mums analizuoti pasikartojančius modelius ir tendencijas, identifikuoti neįprastas ir didelės rizikos ūkines operacijas, taip pat pateikti neįkainojamų įžvalgų sau patiems ir savo klientams. Halo sudaro trys pagrindinės dalys: kliento duomenų įsigijimas, duomenų transformavimas ir taikomosios programos automatizuotiems testams ir duomenų analizei, pavyzdžiui, Halo Apskaitos registrams (Juornals) leidžia užduoties komandoms surinkti visus apskaitos registruose atliktus įrašus ir, pasitelkiant šiame įrankyje esančias funkcijas, pritaikyti konkrečiai užduočiai nustatytus kriterijus, pagal kuriuos testai orientuojami į didesnės rizikos įrašus.

Testų rezultatų analizė

Siekiant išvengti paskutinės minutės siurprizų, savo testavimo procedūras išdėstome etapais, siekdami kaip galima anksčiau audito metu identifikuoti neatitikimus ir problemas, tuo pačiu užtikrinant efektyvumą. Be to, kad patys sprendžiame iškilusias problemas, taip pat identifikuojame ir išsiaiškiname bet kokių testų nesėkmių esmines priežastis. Tai yra itin svarbu norint užtikrinti, kad potencialiai pavienis klaidos atvejais nebūtų kokios nors didesnės, užslėptos problemos išdava. Apie visas problemas pranešama laiku ir toliau dirbame su klientais, siekdami nustatyti koregavimus ar tai, kaip tinkamai reikėtų išspręsti nustatytus neatitikimus.

2 priedas: Keitimosi informacija su Valdyba, Audito komitetu ir Grupės vadovybe santrauka

Keitimasis informacija su Audito komitetu

Data	Informacijos pobūdis/forma	Dalyviai
2023-10-23	Audito plano pristatymas	Audito komiteto nariai PwC: Rasa Radzevičienė, Eleonora Čaikovskaja
2023-10-31	Audito planavimo pradinis susitikimas	Darius Kašauskas, PwC: Rasa Radzevičienė, Eleonora Čaikovskaja
2024-03-14	Audito ataskaitos projekto pristatymas	Audito komiteto nariai PwC: Rasa Radzevičienė, Eleonora Čaikovskaja

3 priedas: Audito planas

Audito planas pateiktas 2023 m. spalio 23 d.

Priedamas

4 priedas: Aura ataskaita „Rizikos strategijos santrauka“

BENDROVĖS

FSLI	Risk	Inherent Risk	Expected Controls Reliance*	Planned Substantive Evidence
Fraud risk	Risk of management override of controls	Significant	None	High
Going concern	Doubt exists regarding the entity's ability to continue as a going concern	Normal	None	Low
Cash and cash equivalents	Risk of material misstatement in Cash and cash equivalents	Normal	None	Low
Notes receivable	Risk of material misstatement in Notes receivable	Normal	None	Low
Investments in subsidiaries and affiliates	Indicators of impairment of investments in subsidiaries and affiliates/associates are not identified and reflected in the financial statements	Elevated	None	Medium
Investments in subsidiaries and affiliates	Risk of material misstatement in Investment in subsidiaries and affiliates	Normal	None	Low
Income taxes	Risk of material misstatement in Income taxes	Normal	None	Low
Notes payable and long-term debt	Risk of material misstatement in Notes payable and long-term debt	Normal	None	Low
Share capital and other equity accounts	Risk of material misstatement in Share capital and other equity accounts	Normal	None	Low
Operating expenses	Risk of material misstatement in Operating expenses	Normal	None	Low
Salaries/payroll expense	Risk of material misstatement in Salaries/payroll expense	Normal	None	Low
Income tax expense	Risk of material misstatement in Income tax expense	Normal	None	Low
Interest expense	Risk of material misstatement in Interest expense	Normal	None	Low
Investment income	Risk of material misstatement in Investment income	Normal	None	Low
Non-operating income/expense	Risk of material misstatement in Non-operating income/expense	Normal	None	Low
Financial statement preparation and disclosures	Risk of material misstatement in Financial statement preparation and disclosures	Normal	None	Low
Consolidation	Risk of material misstatement in Consolidation	Normal	None	Low

* Stulpelyje Expected Control Reliance (*Pasitikėjimas vidaus kontrolės sistemos priemonių veiksmingumu*) yra pateikiamas auditoriaus pasirinktas atsakas į įgimtą riziką kaip efektyviausias testavimo būdas, o ne Bendrovės vidaus kontrolių sistemos vertinimas.

GRUPĖS

FSLI	Risk	Inherent Risk	Expected Controls Reliance	Planned Substantive Evidence
Fraud risk	Risk of management override of controls	Significant	None	High
Going concern	Doubt exists regarding the entity's ability to continue as a going concern	Normal	None	Low
Cash and cash equivalents	Risk of material misstatement in Cash and cash equivalents	Normal	None	Low
Accounts receivable	Risk of material misstatement in Accounts receivable	Normal	None	Low
Inventory	Risk of material misstatement in Inventory	Normal	None	Low
Prepaid expenses	Risk of material misstatement in Prepaid expenses	Normal	None	Low
Property, plant and equipment	Method (including any model), significant assumptions and data used to estimate the carrying value of assets are not appropriate/reasonable	Significant	Partial	Low
Property, plant and equipment	Risk of material misstatement in Property, plant and equipment	Normal	None	Low
Right-of-use asset	Risk of material misstatement in Right-of-use asset	Normal	None	Low
Investments in subsidiaries and affiliates	Risk of material misstatement in Investment in subsidiaries and affiliates	Normal	None	Low
Intangible assets subject to amortization	Risk of material misstatement in Intangible assets subject to amortization	Normal	None	Low
Accounts payable	Risk of material misstatement in Accounts payable	Normal	None	Low
Accruals, provisions and other liabilities	Risk of material misstatement in Accruals, provisions and other liabilities	Normal	None	Low
Income taxes	Risk of material misstatement in Income taxes	Normal	None	Low
Grants, subsidies, congestion income and prepayments received	Risk of material misstatement in Deferred and unearned revenue	Normal	None	Low
Notes payable and long-term debt	Risk of material misstatement in Notes payable and long-term debt	Normal	None	Low
Lease liabilities	Risk of material misstatement in Lease liabilities	Normal	None	Low
Share capital and other equity accounts	Risk of material misstatement in Share capital and other equity accounts	Normal	None	Low

Ataskaita Audito komitetui

FSLI	Risk	Inherent Risk	N/A	N/A
Revenue from contracts with customers (e.g., IFRS 15)	Risk of fraud in revenue recognition	Significant	Partial	N/A
Revenue from contracts with customers (e.g., IFRS 15)	Risk of material misstatement in Revenue from contracts with customers (e.g., IFRS 15)	Normal	Partial	Medium
Depreciation expense	Risk of material misstatement in Depreciation expense	Normal	None	Low
Operating expenses	Risk of material misstatement in Operating expenses	Normal	None	Low
Salaries/payroll expense	Risk of material misstatement in Salaries/payroll expense	Normal	None	Low
Income tax expense	Risk of material misstatement in Income tax expense	Normal	None	Low
Interest expense	Risk of material misstatement in Interest expense	Normal	None	Low
Investment income	Risk of material misstatement in Investment income	Normal	None	Low
Non-operating income/expense	Risk of material misstatement in Non-operating income/expense	Normal	None	Low
Other operating income/expense	Risk of material misstatement in Other operating income/expense	Normal	None	Low
Financial statement preparation and disclosures	Risk of material misstatement in Financial statement preparation and disclosures	Normal	None	Low
Consolidation	Risk of material misstatement in Consolidation	Normal	None	Low
Use of the Work of Experts	Other - Use of the work of experts - PPE value	n/a	None	Low

5 priedas: Nepriklausomumo patvirtinimo laiškas

Mes patvirtiname, kad teisės aktų nustatyta audita atliekantis auditorius, audito įmonė ir partneriai, aukštesnio rango vadovai ir vadovai, atliekantys teisės aktų nustatyta audita, nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje, ir laikėsi kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu.

Priedame

6 priedas: Vadovybės prašomi pateikti rašytiniai patvirtinimai

Priedame

7 priedas: Kokybės valdymo sistema (angl. SoQM)

Priedame

Šis dokumentas parengtas tik UAB "EPSO-G" naudojimui ir skirtas tik 2023 m. sutartyje ir jos vėlesniuose pakeitimuose nurodytam tikslui ir remiantis šioje sutartyje nurodytomis sąlygomis, dėl kurių buvo susitarta su UAB "EPSO-G". Mes neprisiimame atsakomybės (įskaitant dėl aplaidumo) jokiai kitai šaliai ryšium su šiuo dokumentu. Šis dokumentas negali būti pateiktas jokiai kitai šaliai.

© 2024 UAB „PricewaterhouseCoopers“. Visos teisės saugomos. Šiame dokumente „PwC“ vadinama UAB „PricewaterhouseCoopers“ ir kartais vadinamas „PwC“ tinklas. Kiekviena firma narė yra atskiras juridinis vienetas. Daugiau informacijos rasite adresu www.pwc.com/structure.